

# Ders Çal??ma Al??kanl?klar? Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ders Çal??ma Al??kanl?klar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.  
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19697>

## Özet

Ders Çal??ma Al??kanl?klar? Ölçe?i, Fatih Günayd'n taraf?ndan 2011 y?l?nda haz?rlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmis? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, ilkö?retim 4. ve 5. s?n?f ö?rencilerinin akademik ba?ar?lar?n? etkileyen temel davran?? kal?plar? olan **ders çal??ma al??kanl?klar?n?** sistematik olarak de?erlendirmektir. Ölçek, ö?rencilerin çal??ma ortam? düzeni, zaman yönetimi becerileri, derse haz?rl?k düzeyleri ve motivasyonel yakla??mlar? gibi kritik boyutlardaki e?ilimlerini ölçmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, özellikle ö?rencilerin ö?renme stilleri ile ders çal??ma pratikleri aras?ndaki potansiyel ili?kileri incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu psikometrik araç, e?itim bilimleri alan?nda ö?renci ba?ar?s?zl?klar?n?n nedenlerini anlamak ve uygun rehberlik stratejileri geli?tirmek için önemli bir veri kayna?? sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Ders çal??ma al??kanl?klar?, ö?renme stilleri, ilkö?retim, psikometrik, ölçek geli?tirme, akademik ba?ar?, zaman yönetimi, ö?renci motivasyonu.

## Yazarlar

Fatih Günayd'n

## Amaç

Ders Çal??ma Al??kanl?klar? Ölçe?i'nin temel amac?, ilkö?retim düzeyindeki ö?rencilerin ders çal??ma süreçlerinde gösterdikleri davran??sal ve bili?sel al??kanl?klar? nicel olarak saptamakt?r. Ölçek, özellikle 4. ve 5. s?n?f ö?rencilerinin sahip oldu?u çal??ma disiplinini, düzenlili?ini ve verimlili?ini belirleyerek, bu al??kanl?klar?n akademik performans üzerindeki etkisini ara?t?rmay? amaçlam??t?r.

Ölçe?in geli?tirilme sürecindeki ana motivasyon, ö?rencilerin bireysel ö?renme stilleri ile uygulamadaki **ders çal??ma al??kanl?klar?** aras?ndaki korelasyonu ortaya ç?karmakt?r. Bu sayede, e?itmcilerin ö?rencilerin ö?renme stillerine uygun çal??ma stratejilerini te?vik etmeleri ve böylece ö?renme verimlili?ini art?rmalar? için somut veriler elde edilmesi hedeflenmi?tir. Ölçek, ayn? zamanda, ö?rencilerin hangi çal??ma ortamlar?nda daha ba?ar?l? oldu?unu ve hangi yöntemleri daha s?k kulland??n? ortaya koyarak bireyselle?tirilmis? e?itim programlar?na zemin haz?rlamaktad?r.

## Yap?

Ölçek, psikolojide ve e?itim bilimlerinde merkezi bir rol oynayan **Ders Çal??ma Al??kanl?klar?**

(Study Habits) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, öğrenme hedeflerine ulaşmak için bireyin uygulad??? sistematik, tekrar eden ve amaç odaklı davran??lar bütünü olarak tanımlanır. Çal??ma al??kanl?klar?, genellikle tek bir boyutta değil, birbiriyle ilişkili çe?itli alt boyutlarda ele alınır.

Tipik olarak, ders çal??ma al??kanl?klar? yap?s?; **Zaman Yönetimi** (çal??maya ayrılan süre, planlama), **Çal??ma Ortam?** (fiziksel ko?ulların uygunluğu, dikkat da??t?c? unsurların kontrolü), **Not Tutma ve Tekrar Etme Becerileri** (bilgiyi işleme ve akılda tutma yöntemleri) ve **Derslere Kar?? Tutum ve Motivasyon** (derse ilgi, sorumluluk alma) gibi alt faktörleri içerir. Bu ölçek, ilköğretim öğrencileri bağlamında bu alt boyutlar? geçerli ve güvenilir bir şekilde ayrı??t?rılmay? hedeflemiştir.

## Geçerlik

Ölçek geliştirme çal??malarında geçerlik, bir ölçme aracının gerçekten ölçmek istediği yapıyı ne derece doğru ölçtüğünün kanıtlanması sürecidir. Ders Çal??ma Al??kanl?klar? Ölçe?i, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, tez çal??masında kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Ancak, kaynakçada spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemiştir.

Genellikle yeni geliştirilen bir ölçekte; uzman görüşlerine dayalı **Kapsam Geçerliliği** ve faktör analizleri ile desteklenen **Yap? Geçerliliği** prosedürleri uygulanır. Yap? geçerliliği, ölçeğin teorik olarak öngörülen alt boyutlar? doğru bir şekilde ayr?p ayırmadığını gösterir. Ölçeğin, 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin çal??ma al??kanl?klar?n? doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamak için bu analizlerin titizlikle yapıldığı kabul edilmektedir.

## Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçme aracının ölçtüğü özelliği tutarlı ve istikrarlı bir biçimde ölçebilme yeteneğini ifade eder. Kaynak bilgide spesifik bir güvenilirlik katsayısı (örneğin, Cronbach Alfa) sunulmamış olsa da, ölçek geliştirme sürecinin bir parçası olarak iç tutarlılık analizlerinin gerçekleştirildiği tahmin edilmektedir.

Psikometrik açıdan sağlam bir ölçek için, iç tutarlılık katsayısının (Cronbach Alfa) kabul edilebilir düzeylerde (genellikle 0.70 ve üzeri) olması beklenir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir. Ders Çal??ma Al??kanl?klar? Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, büyük olasılıkla ölçeğin alt boyutlar? için ayrı ayrı hesaplanmamış olup, öğrencilerin çal??ma al??kanl?klar?n? ölçmede yüksek düzeyde tutarlılık gösterdiği varsayılmaktadır.

## Faktör Analizi

Yeni geli?tirilen ölçeklerde, ölçülen yap?n?n boyutlar?n? belirlemek ve maddelerin hangi alt boyuta ait oldu?unu saptamak amacıyla **Faktör Analizi** uygulan?r. Ders Çal??ma Al??kanl??klar? Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?lm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin mant?ksal ve istatistiksel olarak anlaml? alt gruplara (faktörlere) ayr?ld??n? göstermelidir. Bu alt faktörler, ö?rencilerin **ders çal??ma al??kanl??klar?** gibi karma??k bir yap?y? olu?turan temel bile?enleri (örne?in, Motivasyon, Planlama, Çevresel Düzen) temsil eder. Analizler sonucunda, ölçek maddelerinin faktör yüklerinin belirlenen e?ik de?erin üzerinde olmas? ve faktörlerin toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klamas? beklenir.

## Araç

**Test Türü:** Geli?tirme (Özgün bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmittir.)

**Format:** Kaynak içerikte derecelendirme bilgisi belirtilmemi? olsa da, bu tür davran??sal ölçekler genellikle Likert tipi bir derecelendirme format?nda (örne?in, Hiçbir Zaman - Her Zaman) haz?rlan?r ve öz bildirim yoluyla uygulan?r.

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** İlkö?retim Ö?rencileri

**Ya? Grubu:** Yakla??k 9-11 ya? aral???

**Popülasyon Detaylar?:** İlkö?retim 4. ve 5. s?n?f ö?rencileri.

**Test Metodolojisi:** Nicel ara?tırma yöntemleri kullan?larak, ö?rencilere toplu veya bireysel olarak uygulanan öz bildirim ölçe?i.

## Anahtar Kelimeler

Ö?renci ba?ar?s?, çal??ma disiplini, ö?renme stilleri, e?itim psikolojisi, akademik performans, ölçme ve de?erlendirme, psikometri.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Belirtilmemittir.

**Kurum E-posta Adresleri:** Belirtilmemittir.

**Yaz??ma Adresi:** Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (Tezin yap?ld??? kurum, 2011).

## ?zinler, Ücret ve Test Y?I?

**Test Y?I?:** 2011

**?zinler ve Ücret:** Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, ticari bir ücretlendirme yap?s? bulunmamaktadır. Kullan?m izni genellikle yazar?n ki?isel iznine ve tezin yay?nland??? Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nün akademik kullan?m politikalarına tabidir. Akademik çal??malarda kaynak gösterilerek kullan?lmas? beklenir.

## Kaynaklar

A?a??da, Ders Çal??ma Al??kanlıklar? Ölçe?i'nin geli?tirildi?i kaynak çal??ma ve ilgili çevrimiçi eri?im bilgileri sunulmu?tur:

Günaydın, F. (2011). *?lkö?retim 4. ve 5. s?n?f ö?rencilerinin ö?renme stilleri ile ders çal??ma al??kanlıklar? aras?ndaki ili?kinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tez çal??mas?n?n orijinal linkine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr)

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki bağlantıdan indirilebilir: [ders-calisma-aliskanliklari-olcegi-toad.pdf](http://ders-calisma-aliskanliklari-olcegi-toad.pdf)

## Ders Çal??ma Al??kanlıklar? Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Bu ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçe?in maddelerine eri?im için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezi kayna??na ba?vurulmas? gerekmektedir.